

Inspirasjonsdokument om diakoni

Diakoniledermøtet som består av lederne for 9 av de store diakoniinstitusjoner og diakoniorganisasjoner i Norge legger i samarbeid med Kirkerådet frem et inspirasjonsdokument om diakoni som etter planen skal oversendes til Kirkemøtet. Oppmann og redaktør for dokumentet har vært en av nestorene i norsk diakoni, generalsekretær Johan Arnt Wenaas i Kirkens Sosialtjeneste. Diakonos har møtt Wenaas til en samtale om dokumentet og om hans syn på diakoniens stilling i vår kirke i dag.

- Hva er historien bak dette inspirasjonsdokumentet?

Egentlig var det tenkt som et supplement til Diakoniplan for Den norske kirke fra institusjonsdiakonien. Nå er det blitt et inspirasjonsskrift for menighet og institusjoner. Vi brukte lenge ordet manifest, men det begrepet fungerer ikke godt, så det nærmeste vi kommer er et inspirasjonsdokument. Nå vil noen si at vi har jo en Diakoniplan i Den norske kirke, men denne har sitt fokus på menighetene og ikke institusjonene. Vi har heller ikke tenkt på dette som et plandokument, med en teorigdel og en praksisdell. Det blir vel nærmest noe i krysningen mellom dokumentet "Oppbrudd og fornyelse" som kom i 1992 og dokumentet Åndelig lengsel som ble behandlet på Kirkemøtet i 1999.

- Blir det et alternativ til Kirkerådets arbeid?

Nei, dette er et samarbeidsprosjekt med Kirkerådet. Vi leg-

ger stor vekt på kontakt og samarbeid. Kirkerådet vil formidle dette videre til Kirkemøtet. Vi har tatt på oss oppdraget med å utarbeide, og jeg har ført det i pennen. Det har vært en prosess i ordets egentlige forstand. Vi hadde et utkast ferdig våren 2001 som har blitt drøftet i diakoniledermøtet, det har også vært til høring i nemnd for diakoni. Det skal nå trykkes og sendes ut til Kirkemøtet og alle landets menigheter. Der kan det bli et ressursdokument når diakonien drøftes. Mange menigheter kjenner avstand til institusjonsvirkeligheten og omvendt. Vi håper dette heftet kan være med å bygge bro.

- Hva er innholdet i dokumentet?

Dokumentet har to deler med tre avsnitt i hver del. Den første delen inneholder avsnitt om den allmenne diakoni, den organiserte diakoni og det vi kaller den spesialiserte diakoni. Med det siste tenker vi særlig på institusjonsdiakonien.

Den andre delen tar for seg de mer innholdsmessige sidene av diakonien. Her omtaler vi den forebyggende diakoni, som vi særlig knytter til menighetsdiakonien. Videre den karitative diakoni og til sist den profetiske diakoni, dvs. den diakoni som særlig er opp-tatt av å gi stemme til de stemmeløse og undertrykte. Tidligere talte man her om den politiske diakoni, men dette ble ofte misforstått. Vi beskriver betydningen av at diakonien har innsyn i samfunnet, men vi er også selvkritiske, og vi kommer inn på hvor vi synes vi som diakoni-ansvarlige svikter. Totalt utgjør dokumentet 25 sider. Dokumentet får en folkelig stil, med eksempler, episoder og dikt i tillegg til selve fremstillingen av stoffet.

- Hva vil dere egentlig med dokumentet?

Det er en rød tråd gjennom hele dokumentet som går ut på å inspirere og stimulere til diakoni. Diakonien er enhver

fra diakoniledermøtet

troendes ansvar. Vi henvender oss også i dokumentet til alle dem som arbeider i våre institusjoner og som ikke aktivt bekjenner troen, men som allikevel helhjertet går inn i arbeidet og utgjør en uvurderlig ressurs. Institusjonsdiakonien er en viktig arena for disse Guds barnebarn. Vi ser det slik at diakoni er uttrykk for det som Paulus skriver i 1. Kor. 13.. "Den vei som er den aller beste", - kjærlighetens vei.

Dypest sett vil vi at vår kirke skal være en tjenende kirke. Vi opplever oss sterkt som kirkens diakoni selv om institusjonsdiakonien ofte er blitt værende litt i randsonen.

- Du har vært en sentral deltaker i den diakonale bevegelse de siste 30 årene, og nå når du har blitt feiret som 60-åring, hva ser du tilbake på?

Først og fremst at diakoni som begrep og innhold er mer levende i dag enn for 30 år siden. Da var det nesten utelukkende tale om sykepleie og menighetspleie. Det har skjedd en betydelig utvidelse og utvikling disse årene. Diakonien har i større grad blitt kirkens praktiske omsorgsdimensjon. Jeg hadde imidlertid håpet at forbindelsen mellom institusjonsdiakoni og menighetsdiakoni hadde blitt bedre. Dessuten synes jeg nok at det

mangler en bred begeistring for diakonien generelt. Vi bør også øve selvkritikk på vegne av institusjonsdiakonien. Man blir lett bitt av institusjonsyndromet og det blir en lukket verden preget av kompetanse og autoritet, der man har vanskelig for å slippe andre inn.

Ellers må jeg si at jeg er taknemlig for å ha arbeidet i diakonien i alle disse årene. Det er et valg jeg gjerne hadde tatt om igjen, selv om jeg ikke ville gjort alt på samme måten..

- Kort om Kirkens Sosialtjeneste til slutt?

I korthet kjører vi her arbeidet langs to spor. Dels legger vi vekt på kvalitet, faglig og diakonalt. Dels legger vi også vekt på nyskaping gjennom prosjekter. Gjerne prosjekter i skjæringspunktet mellom institusjon og menighet. Vi forsøker også å føye sammen institusjonsarbeidet med frivillige innsats. Vi samarbeider med kommuner, med Kriminalomsorg i frihet, - kort sagt med mange mennesker av god vilje.

